

Presentació del Pla nacional de joventut de Catalunya 2005 (Palau del Parlament, 15 de novembre de 2005)

El president

Molt bona tarda. Comencem l'acte de presentació del Pla nacional de joventut de Catalunya 2005. Té la paraula, en primer lloc, la senyora Marta Rosàs, secretària general de Joventut de la Generalitat de Catalunya.

La secretària general de Joventut (Sra. Marta Rosàs i Cortada)

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies per donar-me la paraula, i, com ja dèiem en privat, als membres del Consell Rector del Pla nacional de joventut de Catalunya també moltes gràcies per haver volgut acollir aquest acte tan important per a nosaltres avui aquí a la seu del Parlament de Catalunya, i també pel seu suport incondicional a tot allò que està relacionat amb les persones joves. Bona tarda a totes i a tots.

És per a mi i –evidentment així ho espero– també per a tots els meus companys de taula, els membres del Consell Rector del Pla nacional de joventut de Catalunya, un plaer que avui totes i tots els qui sou aquí ens hagueu volgut acompanyar en aquesta presentació del Pla nacional de joventut de Catalunya, en aquesta presentació de la seva revisió, és a dir, de la seva actualització, de la seva posada al dia, ja que posa les necessitats i les il·lusions de les persones joves en el moment que es requereix.

El Pla nacional de joventut de Catalunya, com tots vosaltres sabeu, es va aprovar l'any 2000, i aquest fet –ara sí, després de cinc anys ho podem dir– va suposar un clar salt en les polítiques de joventut del nostre país. És per aquest motiu que de manera molt especial vull agrair a les persones i a les institucions, evidentment als responsables polítics del Govern de la Generalitat de Catalunya d'aquell moment, però també als membres del Consell Nacional de Joventut de llavors, igual que a la

Federació de Municipis i a l'Associació de Municipis, que en fessin l'impuls, que fessin aquell primer pas tan important, perquè, si no, no ens enganyem, avui no seríem aquí fent-ne la revisió. Per tant, doncs, el meu més sincer agraïment a aquell primer pas.

Aquest Pla, el Pla de què avui presentem la revisió, com us deia, no és un pla qualsevol. És un pla rellevant, és un pla important, especialment, al nostre entendre, des de dues perspectives, des de dos punts de vista: en primer lloc, per a qui va destinat, perquè va destinat a les persones joves, i, en segon lloc, per la qualitat, per la qualitat d'aquest Pla nacional.

Deixeu-me introduir una mica en aquestes idees. Les persones joves. El Pla nacional de joventut de Catalunya representa un clar salt qualitatiu en les polítiques, ja que situa els joves en el centre de l'acció. Perquè ser jove, no ens enganyem, no és com alguns ens voldrien fer creure, no és una metàfora. Ser jove és una realitat. Els joves estem plens d'il·lusions i de projectes, però, malgrat això, som joves en un moment com el d'avui, com el que vivim actualment, en què les transformacions socials ens obliguen a viure una situació marcada per una sèrie de limitacions que sovint, molt sovint, massa, dificulten tirar endavant el nostre projecte de vida.

Per tot això, les administracions i la societat civil hem de donar respostes concretes amb l'objectiu de combatre factors com les dificultats en l'accés a l'habitatge, l'atur juvenil, la precarietat laboral o les dificultats d'integració dels joves d'origen immigrant, entre moltes altres qüestions.

Us deia que per a nosaltres aquest Pla és rellevant i important. En primer lloc, per a qui va destinat, perquè posa en el centre de l'acció les persones joves. Però també per la seva qualitat. Ho hem de dir: el Pla nacional de joventut de Catalunya és d'una gran qualitat. A casa nostra tothom ho reconeix, però no solament a casa nostra, també arreu del món. Jo mateixa, no fa pas gaires dies, vaig tenir l'oportunitat de comprovar-ho. Precisament, vaig poder assistir a l'Assemblea General de les Nacions Unides, a la sessió extraordinària en motiu de l'avaluació del Pla d'acció per als joves del món, i puc dir-vos, des de la màxima humilitat que caracteritza el poble català,

que les polítiques de joventut que avui desenvolupem en el nostre país són capdavanteres en el món i són seguides, no ens enganyem, de molt a prop per molts països, per molts estats, com a model de referència.

Deixeu-me, però, que retorni al procés de revisió del Pla nacional de joventut de Catalunya. El Pla, com tots sabeu, és una eina, és un conjunt d'instruments que ens dóna un espai de treball. És una eina que hem pogut revisar gràcies al consens i al suport de tots els grups parlamentaris i, especialment, a la feina, que vull realment també agrair, de totes les entitats juvenils representades pel Consell Nacional de Joventut de Catalunya. Ara fa tot just un moment recordàvem quina mà de feina, de reunions, havíem fet, no solament el Consell Rector, sinó també les entitats, l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, la Federació de Municipis de Catalunya i el mateix equip de la Secretaria General de Joventut.

El Pla, com us deia, té diverses novetats, té moltes novetats. Però m'agradaria destacar-ne algunes. En primer lloc, els eixos estratègics, les prioritats que posa damunt de la taula per fer polítiques de joventut. El consens ha estat clar, ha estat realment unànime, ningú no ha defallit, i és clar que en aquests moments les prioritats d'acció són envers l'emancipació de les persones joves i envers la participació de les persones joves.

També, el Pla, amb aquesta finalitat, ha dit que calia posar uns elements orientadors –que hem anomenat «principis rectors» i que podeu fullejar en el llibret que teniu que recull aquest Pla– que havien d'impregnar qualsevol acció o programa destinat a les persones joves. Són: la integralitat, la transversalitat, l'atenció a la diversitat, la proximitat, la participació i la coresponsabilitat i la innovació i l'aprenentatge social.

Crec que hem parlat moltes vegades de tots. Deixeu-me, però, que faci una especial atenció en un que crec realment innovador i que aporta en aquesta revisió especialment unes noves perspectives, com és el de l'atenció a la diversitat. El vull destacar perquè cal tenir en compte que no hi ha un únic model de joventut, sinó que hi ha moltes joventuts possibles i molts joves, i molt diversos joves, som més

d'1.375.000 joves a Catalunya. I, per tant, hem de ser conscients que les polítiques dirigides als joves han de fer aquesta atenció a la diversitat.

El Pla s'ha dissenyat atenent les polítiques d'inclusió social que treballen contra les desigualtats que generen relacions de poder econòmic, social, cultural i de gènere entre els grups de persones joves. En conseqüència, el Pla ha estat dissenyat tenint en compte que calen unes polítiques de joventut que possibilitin la transformació social.

Però atenció: el Pla només és un pla, i no podem caure en un parany. No és una finalitat per si mateix. És una eina, és un instrument, un bon instrument, com ja he dit, per fer bones polítiques de joventut, per ser més capaços de donar resposta a les il·lusions, als problemes i a les mancances que tenen les persones joves. Però no ens n'oblidem: només és una eina, una eina que serveix per dissenyar i implementar polítiques de joventut, però senzillament això, una eina.

Igual que també ho ha de ser el que en aquests moments tots estem d'acord que cal també fomentar: una altra eina que complementi aquest marc metodològic, el que podem anomenar un «marc normatiu», una llei que doni suport jurídic en el desplegament d'aquest Pla nacional de joventut de Catalunya.

Si em permeteu fer un símil arquitectònic, si fins ara comptàvem amb la coberta de la casa, amb la metodologia de les polítiques de joventut, ha arribat el moment de fer uns bons fonaments per tenir una estructura completa. Paradoxalment, en aquest cas, però, no és gens negatiu que haguem començat la casa per la teulada, perquè ara sabem quins són els fonaments que ens són necessaris per acabar d'aixecar l'edifici.

Per això, doncs, i un altre cop tots plegats –i vull tornar a donar les gràcies als membres del Consell Rector del Pla nacional–, hem de tirar endavant l'elaboració del que ha de ser la futura llei de polítiques de joventut, que ha de regular l'única competència exclusiva que en aquests moments té la Generalitat de Catalunya i que en aquests moments, disculpeu, no té llei pròpia.

La llei de polítiques de joventut, que és totalment necessària per reconèixer, regular i homogeneïtzar aquestes polítiques de casa nostra, l'hem de fer una realitat

properament. Hem de definir a qui van dirigides les polítiques de joventut, quins n'han de ser els àmbits d'actuació, què cal fer, quin és el marc competencial de les polítiques de joventut, qui fa què i, evidentment, els instruments necessaris per fer-ho. Així, doncs, també mitjançant aquesta llei, cal reconèixer el paper dels joves en el disseny de les polítiques de joventut i en la seva implementació.

Però atenció: tot això, com us deia, són eines, i, malgrat que és necessari, important i cabdal, no és suficient. És important que tots els qui avui som aquí caminem plegats, que anem junts, que avancem.

Als joves avui ens ha tocat viure una situació complexa: un món globalitzat, amb canvis de paradigmes, canvis d'estructures familiars, en les relacions, etcètera. I, a més a més, en el món occidental, o com a mínim a casa nostra, segurament som la generació que hem tingut més complicada l'emancipació.

Però les persones joves, i avui aquí crec que en tenim una gran mostra –en Xavier Florensa o en David Saldoni des de l'àmbit local, l'Alícia Fernández des de les associacions juvenils, o fins i tot els parlamentaris joves que ens acompanyen, o jo mateixa com a Govern–, creiem i sabem que la implicació i el compromís són cabdals per al nostre esdevenidor. Som conscients que amb la nostra força podem transformar les coses. Sabem que els petits canvis són poderosos i que tota aquesta transformació està en les nostres mans, que ningú no farà la nostra feina.

Estem, doncs –deixeu-m'ho dir per acabar–, ben decidits. Volem transformar el món per tal que sigui més just i solidari. I no solament això: volem ser la primera generació que vegi el món en pau, i no a qualsevol preu, un món en pau però on els seus joves i els seus pobles siguin lliures. I sabem que amb l'esforç de tots segur que ho aconseguirem.

Així, doncs, per ser avui aquí, però també, i especialment, pel vostre compromís i per la vostra implicació, deixeu-me que us ho digui, moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

El president

Té la paraula, seguidament, el senyor David Saldoni, president del Fòrum de Joves Regidors de l'Associació Catalana de Municipis.

El Sr. David Saldoni i de Tena (president del Fòrum de Joves Regidors de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques)

Moltes gràcies. Molt honorable president del Parlament, secretària general de Joventut, presidenta del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, Xavier Florensa –responsable de la Comissió de Joventut de la Federació de Municipis de Catalunya–, diputats, diputades, regidors, amics, és un honor per a mi poder participar avui, en nom de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, en la presentació de la revisió del Pla nacional de joventut de Catalunya.

L'any 2000 el Pla nacional de joventut de Catalunya era un somni en el qual va treballar molta gent, i vam marcar uns eixos i unes directrius polítiques que des d'aleshores marquen les visions polítiques del nostre país. Per tant, per començar el meu parlament, volia fer un reconeixement a les persones que en el seu moment, l'any 2000, van ser els impulsors del Pla nacional de joventut de Catalunya i que ho van fer amb l'encertat coneixement d'implicar-hi tots els agents que fan polítiques de joventut en aquest país.

Ara, l'any 2005, ens trobem davant de la revisió d'aquest Pla nacional de joventut, un nou impuls que ha de significar el reconeixement d'aquells valors i la posada al dia de les polítiques de joventut per tal de fer-les més accessibles, més directes i, sobretot, molt més útils per a la gent jove d'aquest país.

Des dels més de vuit-cents ajuntaments de Catalunya que en aquest moment represento com a president del Fòrum de Joves Regidors de l'ACM volem demanar un impuls del principi de la proximitat, un principi que és reconegut en el Pla nacional de joventut i que considerem molt útil, ja que els ajuntaments som l'administració més propera als joves i volem treballar de costat amb els joves del nostre municipi i amb les administracions que donen suport a les polítiques de joventut, especialment amb les del Govern del país. Ho volem fer per treballar unes polítiques realment útils per

als joves, unes polítiques que fomentin l'emancipació i que garanteixin les oportunitats de tots els joves, siguin com siguin, visquin on visquin.

En aquest Pla nacional es dóna també una clara força al tema de la participació, i la participació ben entesa ha de ser la que ha de garantir en tot moment la cordialitat i la bona entesa entre els polítics i els joves, siguin d'on siguin, siguin de l'administració que siguin.

Des del Fòrum de Joves Regidors de l'ACM reivindicuem la feina dels ajuntaments en matèria de joventut i ens posem a la disposició del Govern per acostar aquest Pla als joves del país. I, al mateix temps, demanem també al Govern les eines per poder demostrar que aquest Pla nacional de joventut és una eina eficaç.

Ara comença una nova etapa, tots hi estem implicats, tots ho fem i tots ho farem en benefici dels joves, en benefici del país.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

El president

És ara el torn de l'il·lustríssim senyor Xavier Florensa, president de la Comissió de Joventut de la Federació de Municipis de Catalunya i regidor de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona.

El Sr. Xavier Florensa i Cantons (president de la Comissió de Joventut de la Federació de Municipis de Catalunya i regidor de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona)

President del Parlament, secretària general de Joventut, presidenta del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, president del Fòrum de Joves de l'ACM, diputats i diputades, regidors i regidores, membres de les associacions juvenils de Catalunya, en definitiva amics i amigues, molt bona tarda a totes i a tots.

Permeteu-me que comenci insistint en l'agraïment al president del Parlament per posar a disposició aquest espai, un espai emblemàtic, solemne, com és el Parlament

de Catalunya, per poder presentar avui la nova versió del Pla nacional de joventut 2005, un Pla nacional de joventut que enguany ha complert cinc anys des que es va aprovar l'any 2000 i, per tant, es va començar un procés sistemàtic i rigorós del que havien de ser les polítiques de joventut a casa nostra.

Però és veritat que els bons plans, segurament, són els que no es queden estàtics en el temps i que, per tant, periòdicament es van actualitzant i adaptant als nous reptes que ens planteja la societat.

Tenim una realitat juvenil, com altres àmbits i altres realitats, que és dinàmica i és canviant. I aquests canvis, a més, es produeixen cada cop més i més de pressa. Per tant, d'aquesta necessitat d'adaptar-se a les noves realitats i a les noves necessitats dels i de les joves sorgeix aquesta revisió estratègica del Pla nacional de joventut que avui teniu a les mans.

Nosaltres, com a Federació de Municipis de Catalunya, hem participat en tot aquest procés de debat, de redisseny del Pla nacional, mitjançant el Consell Rector, del qual formem part els qui som avui en aquesta taula, i, per tant, el valorem molt positivament.

Considerem, sobretot, molt important la voluntat política perquè aquest Consell Rector sigui un òrgan actiu i amb capacitat de treball per tirar endavant projectes com aquest i que hagi comptat amb la col·laboració, amb la complicitat i sobretot amb la visió del que són les dues entitats municipalistes del país, l'ACM i la Federació de Municipis de Catalunya.

I, per què considerem que és important que es compti amb la visió dels municipis? Doncs perquè durant aquests vint-i-cinc anys han estat els ajuntaments, sobretot, els que han impulsat polítiques de joventut en els seus municipis. I això ho han fet sovint sense tenir-hi cap mena de competència i sovint, pràcticament sempre, amb poc finançament.

Tot i així, s'ha continuat treballant, i molt, durant aquests vint-i-cinc anys en àmbits molt diversos, àmbits com la participació juvenil, tant a escala individual com en el suport a l'associacionisme i al teixit associatiu juvenil, amb la creació d'equipaments i

de serveis que donessin suport a les necessitats dels joves i que hi anessin orientats, o amb la creació també de plans locals amb criteris d'integralitat i de transversalitat, com els d'aquest Pla nacional de joventut que presentem avui.

I s'ha fet, jo crec, en general, amb una gestió molt eficient, bàsicament donada per la proximitat que representa la política municipal, que segurament és el més positiu que té treballar des d'un ajuntament. I també des del coneixement que representa la realitat associativa juvenil que els ajuntaments tenen en els seus municipis.

Tots aquests factors ens han impulsat a assumir polítiques i projectes que com a ajuntaments segurament no ens pertocaven però que, malgrat les limitacions que teníem, es feia imprescindible que abordéssim. Per tant, l'impuls que suposa un pla nacional de joventut renovat, un pla nacional de joventut que s'adapta a les noves realitats i a les noves necessitats dels joves i que suposa un full de ruta a l'hora d'establir com han de ser aquestes polítiques i quines polítiques hem de fer, segurament és, i estic convençut que ho serà, una eina també de gran ajuda per a tots els ajuntaments de Catalunya.

I, d'altra banda, i també deixeu-me que ho mencioni, la futura llei de polítiques de joventut, que esperem que d'aquí a uns mesos aquest Parlament de Catalunya també aprovi, ha de ser una eina que reforci no solament els plantejaments que representa el Pla nacional de joventut, sinó que doni moltes facilitats als municipis a l'hora de perfilar quines polítiques hem de fer, de quina manera les hem de fer, què ens pertoca fer com a municipis, i, sobretot, també, que ajudi a dignificar la figura de totes les persones, de tots els professionals, que treballen en l'àmbit de les polítiques de joventut, que, a més, molt sovint també són joves.

Per tant, creiem que tot això són passos fermes, són passos decisius que fem endavant per enfortir les polítiques de joventut, per dignificar-les, i, sobretot, per respondre millor a totes les necessitats del col·lectiu juvenil. Creiem que, en tot aquest àmbit, les polítiques de joventut –i permeteu-me que ho digui en termes esportius– han de jugar a la Primera Divisió. La gent les ha de visualitzar com a polítiques decisives, com a polítiques necessàries, importants, com ho són les altres

polítiques que es desenvolupen en els ajuntaments o que es desenvolupen també des del Govern de Catalunya. I esperem que tot això ho puguem fer també en col·laboració i escoltant els punts de vista i les reivindicacions dels ajuntaments.

Els joves són un col·lectiu amb entitat pròpia, i, per tant, han de rebre els millors recursos i els millors serveis perquè se sentin ciutadans, perquè se sentin ciutadans implicats en el seu entorn social, el més immediat –el seu barri, el seu poble, la seva ciutat–, i també perquè se sentin implicats en el seu país.

I tot això amb un objectiu, que és el de permetre que els joves construeixin en llibertat el seu projecte de vida, que és, en definitiva, el projecte de present, però també el projecte de futur. Les polítiques de joventut són això: present i futur per construir en llibertat el projecte de vida que tots els joves desitgen. Suposo que avui anima realment veure aquesta sala tan plena, i estem convençuts que amb l'ajuda de tots i totes ho farem possible.

Gràcies.

(Aplaudiments.)

El president

Una sala plena que, a més a més, està complementada per una altra sala, des de la qual no ens veuen directament però a la qual saludem des de la distància. Té la paraula la senyora Alícia Fernández, presidenta del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

La Sra. Alícia Fernández i Marí (presidenta del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya)

Gràcies. Senyor president, companys del Consell Rector, diputats, responsables d'entitats, amics i amigues, bona tarda a totes i a tots, i benvinguts una vegada més a la presentació del Pla nacional de joventut després de la revisió estratègica que n'hem fet.

Com sabeu, l'any 99 les entitats juvenils, mitjançant el Consell Nacional, van demanar que es construís un marc d'actuació en què es poguessin desenvolupar les polítiques

de joventut. A partir d'aquí, i amb la feina de tots i totes, l'any 2000 es va aprovar el Pla nacional que avui us presentem després d'aquesta revisió.

I crec que hi ha dues coses que s'han de destacar, d'aquest Pla. D'una banda, la vigència que encara avui té. El vam presentar l'any 2000, però el Pla, la necessitat de tenir un pla nacional de joventut, de tenir un marc en què poder desenvolupar les polítiques de joventut, avui és plenament vigent. I, per tant, això diu molt d'aquella gent que el va tirar endavant, de la bona idea i la bona iniciativa que van tenir. I des d'aquí em vull sumar també a l'agraïment que s'ha fet als qui van fer possible l'existència del Pla nacional.

Però, d'altra banda, hi ha un altre fet que m'agradaria destacar, i és que quan l'any 2000 es va aprovar el Pla es va fer amb la unanimitat dels grups parlamentaris, i crec que aquest és un fet molt destacable i és un fet que també ha marcat tot el desenvolupament del Pla els anys posteriors.

De fet, la revisió estratègica que n'hem fet ara també ha comptat amb la participació de tots els agents implicats, i en el cas del Consell Nacional ha comptat amb la participació de les entitats juvenils. Per tant, aquest Pla és el resultat del treball que hem fet entre tots i totes, i ens l'hem de sentir absolutament nostre, que és la millor manera de garantir que continuï funcionant.

El Pla recull una sèrie de principis i metodologies sobre què s'han de construir les polítiques de joventut: la integralitat, la transversalitat, la interinstitucionalitat... En definitiva, posa les bases per a unes polítiques que, en lloc de ser assistencialistes, donin resposta de manera coordinada a tots els àmbits que afecten la vida dels joves. Volem unes polítiques de joventut que ens garanteixin poder exercir els nostres drets, uns drets que sabeu que tenim com a ciutadans i ciutadanes però que de vegades es queden només en el paper i se'ns fa molt difícil portar-los a la pràctica.

Un dels altres principis que recull aquest Pla és el de la participació, i d'aquest m'agradaria parlar-ne. Catalunya gaudeix d'un teixit associatiu prou ampli i amb una trajectòria prou llarga com per donar-hi la importància i el reconeixement que mereix.

L'associacionisme ha de continuar estant al capdavant de les propostes i col·laborant en les iniciatives.

I és que sabem que les entitats són grans escoles, escoles amb què ens transmeten valors com el treball en equip, com la col·laboració. Són espais en què s'enforteix la democràcia i espais en què s'ajuda a construir i a fer ciutadans i ciutadanes que siguin crítics, compromesos i cada dia més lliures.

Però entenem que la participació, a més de la importància que s'hi dóna des de les mateixes entitats, ha de ser també una manera de fer política. Cal donar un pas endavant més enllà de la nostra implicació votant cada quatre anys. És important que estiguem involucrats en el dia a dia d'allò que passa al nostre voltant. I, en aquest sentit, creiem en unes polítiques de joventut que no vegin els joves com a simples usuaris, sinó que se'ns vegi com algú amb qui cooperar.

Perquè tot això sigui possible, per a aquesta manera d'entendre la política agafada de la mà de la participació, és imprescindible que les administracions estiguin disposades a cedir una part del seu poder, que estiguin disposades a col·laborar amb la societat civil, però també és fonamental que la societat civil estigui preparada per respondre a aquest repte, que sovint és difícil.

Ningú millor que els mateixos joves podrem ajudar a l'hora de detectar les demandes i les necessitats que tenim i a l'hora de poder plantejar respostes i propostes. Per això és important que anem agafats de la mà tots plegats.

I el Pla nacional és un bon exemple d'aquesta manera de treballar conjuntament, de buscar les solucions entre tots. Ens hem dotat d'un marc en què desenvolupar les polítiques de joventut, polítiques que hem de fer des de la Secretaria General de Joventut, des de les regidories de joventut i des de les mateixes entitats. I per això aquest marc ens ha de servir també com un espai per donar-nos suport els uns als altres i per ajudar que les polítiques de joventut tinguin l'estabilitat que mereixen i siguin tan prioritàries com ara mateix és necessari.

I, com us deia, es tracta d'això. Tenim el marc, però aquestes polítiques que hem de desenvolupar han de ser útils per als joves. Nosaltres ho recollíem en la III Carta de

la joventut catalana, i és que és el moment de passar a l'acció. Tenim el marc, tenim l'eina, i ara hem de continuar treballant per fer polítiques que donin respostes reals a les necessitats que tenim els joves. S'han plantejat en aquesta taula, aquestes necessitats. Crec que no cal que us les repeteixi, perquè, a més, molts dels qui sou aquí les coneixeu prou bé.

Per tant, hem de continuar treballant. Hem fet molta feina i en tenim molta per davant. L'objectiu ha de ser que cada dia les nostres vides siguin una mica millor. Tenint clar l'objectiu, només ens cal començar a caminar i fer-ho tots junts. Tenim una bona experiència, i, per tant, us animo que continuem en aquest camí.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

El president

Senyora secretària general de Joventut, presidenta del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, president del Fòrum de Joves Regidors de l'Associació Catalana de Municipis, president de la Comissió de Joventut de la Federació de Municipis de Catalunya, senyors diputats, alcaldes i alcaldesses, regidores i regidors que ens heu volgut acompanyar, senyores i senyors, jo voldria començar al revés, és a dir, agraint com a president del Parlament a tots plegats, sobretot als qui sou a la taula, la confiança en la nostra institució i el fet de voler ser aquí.

Aquí al Parlament cada cop es fan més actes, actes diversos. Jo crec que està molt bé, perquè, en definitiva, això vol dir apropar el Parlament a la ciutadania. I, per tant, avui la institució Parlament acull i empara aquest acte, i jo penso que, atesa la seva transversalitat política, social i cívica, fins i tot puc dir que s'hi identifica plenament. Per tant, això em dóna peu a expressar algunes reflexions.

I, en primer lloc, voldria remarcar que, tot i que sovint vinculem, i jo personalment ho faig sovint, el futur de Catalunya als joves, als joves d'ara, cosa que és absolutament evident, no és menys cert ni menys important que els joves són també, i sobretot, present. Com bé es reivindica des del món juvenil, els joves no són un projecte de

res, els joves són una realitat, una realitat d'ara. I la realitat de la joventut d'aquest país presenta des de fa massa anys –d'aquest país i d'altres, però, en fi, ja m'entenen– problemes que no s'acaben de resoldre. Amb aquesta afirmació no qüestiono polítiques. No em toca a mi. Qüestiono el sistema.

N'hi ha dos que ens preocupen especialment, que els preocupen especialment, que fan referència al que s'anomena «dret a l'emancipació» i que, tot i que afecten esferes molt diferents, van absolutament lligats. Són les dificultats en l'accés a l'habitatge i la precarietat del món laboral. Algú podria dir: «No són dos problemes només dels joves.» És cert, no són dos problemes només dels joves, però incideixen de manera molt especial sobre els joves.

D'una banda, l'actual món laboral no rep els joves amb gaire justícia. Ja s'ha dit: els temps canvien, i molt. Les concepcions del treball, del lloc de feina, es transformen. I crec sincerament i fermament que no hem d'enfocar en cap cas els canvis en negatiu, però una cosa és voler anar contra els vents dels temps, voler mantenir l'existència de llocs de treball per a tota la vida, i una altra de molt diferent és una inseguretat laboral extrema, uns salaris que impedeixen qualsevol projecte personal o uns llocs de treball que no ofereixen perspectiva de correspondre's en absolut amb la seva formació i les seves aspiracions.

Podem entendre que cal readaptar els sectors productius, passar d'una cultura del treball a una altra, estendre el valor de la flexibilitat, de la formació, de la readaptació contínua, però això no pot ni ha de passar per sobre de conceptes com el treball digne, ni tampoc ha de significar una pèrdua de seguretat personal ni d'expectatives de futur.

Abans, en algunes professions, el jove que s'incorporava al món laboral de vegades cobrava poc, perquè bàsicament aprenia l'ofici, un ofici que després hauria de desenvolupar tota la vida. Era una inversió. Avui dia aconseguir una feina no és sinònim ni d'inversió ni de seguretat. Ni tan sols serveix per llogar un pis. I aquest és l'altre drama que va lligat al del treball: el de l'habitatge.

El nostre país, fa molts anys –fa molts anys, no és un problema recent ni de fa vint ni trenta anys, en fa més–, va abandonar l'habitatge en mans del mercat. Del tot del tot, segurament no, però gairebé. La combinació de determinades situacions, de determinades polítiques, de determinats contextos econòmics, ha generat, tot i que per ser precisos potser hauríem de dir que ha degenerat, en un mercat de l'habitatge en el qual el parc de lloguer és reduït, molt car, i el de compra és inaccessible per a moltes persones, sobretot entre la major part de la gent jove. Ja sé que no obro els ulls de ningú en aquests moments. Això ho sabem tots, de manera més o menys propera, però ho sabem tots.

Però deixin-me fer una reflexió: on ens porta, aquesta situació? Vull dir, les arrels són aquestes, i aquí és on cal actuar: habitatge i món laboral. Però, més enllà del fet material, i salvant totes les distàncies, que no toca fer alarmisme innecessari, per descomptat, ni tampoc fer demagògia culpant aquest govern o aquest altre, permetin-me fer la reflexió aprofitant els fets d'aquests dies a França, que permeten posar en debat aquestes qüestions: si no hi posem solucions, no aboquem els joves a una certa frustració? Si la realitat els tanca portes, si no els permet generar expectatives, no afavorim una determinada pèrdua de valors?

Vull dir que des de fa temps que, així com el progrés d'un país necessita avui dia, sobretot, inversions en recerca i desenvolupament, l'R+D famós, el progrés democràtic i el progrés social d'un país necessita inversió de les persones en implicació i participació. És a dir, R+D d'una banda i I+P d'una altra banda, implicació i participació en la cosa pública.

Mirin. Hi ha una dada que no apareix destacada en els diaris, però que era present en els dos darrers estudis d'opinió que va encomanar el Govern de la Generalitat. A la pregunta de «vostè està interessat en política?», en un el 43 per cent i en l'altre el 49 per cent dels enquestats de totes les edats –de totes les edats– afirmaven que la política els interessa poc o gens. Fins i tot, en una de les enquestes, quan es preguntava pel funcionament de la nostra democràcia, el 47 per cent se'n declarava poc o gens satisfet.

Ni em correspon ni em vull centrar en l'anàlisi d'aquestes xifres. En les respostes hi pot haver desconeixement, insatisfacció, crítica, ignorància; hi pot haver moltes coses. Poden estar, fins i tot, més o menys esbiaixades, condicionades, etcètera. Tant és, perquè, sigui com sigui, el resultat és preocupant. No ha de generar alarmes, però sí que ens ha de fer reflexionar en una època en què no vivim precisament anys de crisi manifesta. Hi insisteixo: no pretenc fer cap anàlisi; obrir una certa reflexió sí que ho pretenc.

Recuperem el fil. Podem implicar i animar a participar les persones si perceben que el sistema no deixa escletxes per a la il·lusió i per al progrés personal? Aquest pòsit de frustració de molts joves, el que va lligat als problemes amb l'habitatge i amb el món laboral, sumat al pòsit que deriva de la pèrdua de determinats valors en la nostra societat, erosiona i genera un cert risc per al futur del mateix sistema.

I torno a insistir-hi: no parlo d'un calc dels successos que passen a França en aquests moments, ni tampoc vull fer la demagògia que alguns s'han tret massa ràpidament de les butxaques. Però no podem girar-nos-hi d'esquena, no podem menysprear l'experiència d'altres societats.

I el que sembla evident és que no és el mateix ser jove i tenir unes perspectives de futur amb el suport d'uns pares que et puguin avalar en el lloguer o la compra d'un habitatge, o que t'ajudin a obrir-te pas en un determinat camp laboral, que enfrontar-se a la frustració de no poder emancipar-se amb unes mínimes condicions dignes.

Doncs bé, sobre l'emancipació i sobre la participació gira el Pla nacional de joventut de Catalunya, un pla que es va fixar amb l'horitzó del 2010. I, com que tots intuïm que arribats en aquesta fase de desenvolupament del Pla no som on caldria per assolir els objectius fixats, com que la realitat segueix tossuda assenyalant el que passa, corresponia fer aquesta revisió del Pla. Calia veure el recorregut que s'ha fet, veure si anem en la bona direcció, corregir les variacions que s'hagin pogut donar, sigui pels canvis de l'entorn, que són molt ràpids, hi insisteixo, sigui perquè allò previst sobre el paper no sempre acaba coincidint amb la realitat. Aquesta revisió que avui es

presenta, per tant, era un punt necessari, un punt i a part necessari per assolir els objectius que es van marcar.

Però també crec que cal destacar el fet que no s'hagi volgut desfer el camí, que no s'hagi volgut renegar del que es va fer en temps de l'anterior Govern, sinó, precisament, aprofitar la feina feta en l'anterior etapa. Aprofitar-la, millorar-la, adaptar l'instrument als nous temps, a les noves realitats, a les noves possibilitats; aprofitar allò que és positiu. Això fa sensació de país. De fet, és el que, en certa manera, hem intentat fer amb el nou projecte d'estatut: corregir les mancances de l'anterior Estatut; fer-ne, per tant, una eina millor.

Adaptar, doncs, els instruments als nous temps, fer-los millors, fer-los més útils. I és important fer-ho amb una àmplia participació de tots els sectors que hi vulguin col·laborar, de totes les parts. Un país que vol progressar no ho pot fer sempre sobre la base d'enfrontaments, d'imposició de majories. En temes de llarg recorregut que poden passar per mans de diferents governs cal sumar perspectives, cal buscar el major suport social possible. Aquest també ha de ser, en gran part, l'esperit de la futura llei de polítiques de joventut de Catalunya, l'instrument normatiu pendent i necessari per definir el marc i el desplegament legal de les polítiques de joventut, i en concret d'aquest Pla nacional de joventut. Confio que aquesta llei la podrem debatre i aprovar més aviat que no pas tard en el Ple del Parlament. Em consta que es treballa des de la Secretaria General de Joventut, com també s'ha treballat aquesta revisió, i que es fa amb les portes obertes, donant veu a totes les parts, a totes les persones.

Crec que avui, precisament, aprofitant aquesta presentació, em correspon, com a president del Parlament, fer un reconeixement públic de la molta tasca que porta a terme la Secretaria General de Joventut, com també el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, que des de fa vint-i-sis anys aplega les nombroses veus del teixit associatiu juvenil i ha esdevingut un actor fonamental de tota política juvenil a Catalunya.

I també és obligat destacar la implicació dels joves que formen part de la representació institucional de la ciutadania en els ajuntaments, avui aquí

representats, i també en el Parlament, mitjançant la seva comissió de joventut. La joventut d'aquest país té un immens potencial, en tots els àmbits, en tots els sectors. No ens podem permetre el luxe de desaprofitar-lo. Ens cal la seva energia, necessitem la seva il·lusió.

Espero, doncs, que aquesta revisió del Pla nacional de joventut serveixi per millorar el present i les expectatives del jovent del país, però també, i sobretot, per implicar-lo en els projectes de futur de la nostra nació.

Moltes gràcies a totes i a tots.

(Aplaudiments.)